

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถีของคนกรุงเทพมหานคร

Factors Affecting Bangkok Residents' Behavior on Street Food Consumption

Wanlapa Potasin¹, Saowanee Ladnoi¹, Sarawoot Nienvitoon¹, Obcheuy Wongtong²

Received: 12 April 2019

Revised: 22 June 2019

Accepted: 31 July 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถีของ คนกรุงเทพมหานคร และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถี โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน การวิจัย จำนวน 420 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมุติฐานด้วยสถิติโค-แคร์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ริมบทวิถี ในด้านมื้ออาหาร ส่วนอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถีในด้านรูปแบบการบริโภค ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตในเรื่องการปฏิบัติเกี่ยวกับการกินอาหารในชีวิตประจำวันมีผลต่อ พฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถีในด้านชนิดอาหาร มื้ออาหาร และรูปแบบ การบริโภค ส่วนเรื่องความ สะดวกในการเลือกซื้ออาหารมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถีใน ด้านชนิดอาหาร ปัจจัยด้าน อาหารริมบทวิถีในเรื่องสุขอนามัยของอาหาร อนามัยส่วนบุคคล ผู้จำหน่ายอาหาร การเป็นภาษาหนังสือภาษา สิ่งแวดล้อมของภาษาหนังสือภาษา ลักษณะสดใหม่ของอาหาร และสีสันของอาหารที่ดูเป็นธรรมชาติ มีผล ต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถีในด้านชนิดอาหาร ส่วนเรื่องราคาอาหาร แหล่งที่มาของอาหาร มีผลต่อ พฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถีในด้านมื้ออาหาร ขณะที่ความสะดวกของแหล่งจำหน่ายอาหารมีผลต่อ พฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถีในด้านรูปแบบการบริโภค

คำสำคัญ : พฤติกรรมการบริโภคอาหาร, อาหารริมบทวิถี, คนกรุงเทพมหานคร

Abstract

Street food consumption behavior and the factors that influence that behavior were analyzed in this project. In the initial data gathering process, a group was organized and circulated amongst 420 people in Bangkok. Data analysis was presented as percentage, mean, standard deviation.

¹ อาจารย์, สาขาวิชาศิลปะและเทคโนโลยีการประกอบอาหาร วิทยาลัยการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยรังสิต

² รองศาสตราจารย์, สาขาวิชาศิลปะและเทคโนโลยีการประกอบอาหาร วิทยาลัยการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยรังสิต

¹ Lecturer, Program in Culinary Arts and Technology, College of Tourism and Hospitality, Rangsit University

² Associate Professor, Program in Culinary Arts and Technology, College of Tourism and Hospitality, Rangsit University

Chi-square test was used to test variable association. The results illustrated that the factors that affect consumption behavior are age, education level, and monthly income in terms of meals. Meanwhile, age and monthly income affect food consumption behavior in terms of consumption pattern. The influential daily consumption pattern factors were corrected throughout the types of street foods, meals, and consumption patterns. Simultaneously, convenience of purchasing influenced food consumption in terms of the type of street foods. The street food factors; food hygiene, personal hygiene, eco-friendly packaging, freshness and natural color of food, associated with food consumption behavior in terms of the types of street foods. The street food price, selling food area, cleanliness of the selling area, different foods, and freshness of food had effect on a meal. In the meantime, selling food area affected consumption pattern of consumers.

Keywords: Food consumption behavior, Street food, Bangkok resident

บทนำ

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย โดยเป็นที่รวมของประชากรตามทะเบียนราษฎร์ถึง 5,682,415 คน (กองบัญชาการสถานการจัดการ กกม., 2560) ขณะที่จำนวนประชากรแห่งที่อยู่ในกรุงเทพมหานครมากกว่า 2 ล้านคน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560) หากนับรวมประชากรของกรุงเทพมหานครแล้วมากถึงกว่า 7 ล้านคน สภาพสังคมของกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน นับวันยิ่งมีความเจริญเพิ่มมากยิ่งขึ้น จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตของประชาชนในการประกอบกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันที่เป็นไปอย่างเร่งรีบ จึงส่งผลให้พฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสเศรษฐกิจและสังคม (พาสุก, 2551) อาหารถือได้ว่าเป็นปัจจัยสี่ที่มีความสำคัญอย่างมากในชีวิตของคนและถือเป็นเรื่องที่มีบทบาทในการดำรงชีวิตประจำวันสำหรับหลายคน แต่ลately ต่างมีวิถีในการดำรงชีวิต และวิธีการรับประทานอาหารที่แตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะวิถีทางในการบริโภคอาหาร ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไป จากเดิม (กนิษฐา, 2555) จาก การประกอบ การปรุงอาหารเพื่อรับประทานกันเอง

เปลี่ยนแปลงเป็นการซื้ออาหารที่ปรุงสำเร็จรับประทานจากนอกบ้าน (รีวารณ, 2536)

อาหารริมทางที่มักจะพบเห็นได้ในทุกหนทุกแห่ง โดยเฉพาะในเมืองสำคัญๆ เช่น กรุงเทพมหานคร ร้านอาหารริมทางที่เป็นร้านอาหารขนาดเล็กหรือขนาดกลาง มีลักษณะเป็นรถเข็นหรือแผงลอย ที่มักจะตั้งอยู่ตาม ข้างทางบริเวณแหล่งชุมชน ตروعซอกซอย ที่มีประชากรรวมตัวกันอยู่ โดยเน้นการจัดจำหน่ายอาหารที่ปรุงสำเร็จ หรือมีวิถีการปรุงและรับประทานได้ง่าย จึงตอบสนองกับวิถีชีวิต และวัฒนธรรมการกินอาหารของสังคมเมืองที่แพร่หลายมากขึ้น ยิ่งนานโน้มนาน ประชากรที่เพิ่ม และการขยายตัวของชุมชนเมืองที่เพิ่ม (อัมพร, 2560) จนทำให้ธุรกิจร้านอาหารริมทางที่เกิดการขยายตัวอย่างรวดเร็ว การเพิ่มขึ้นของผู้ขายอาหารริมทางที่ในกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นในทุกๆ ปี และสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (นฤมล, 2548) อาหารริมทางที่นำมาจัดจำหน่ายนั้น สามารถเตรียมได้จากที่บ้าน และนำออกมายกตามท้องถนน หรือสามารถที่ทั้งเตรียมและขายในเขตพื้นที่บริเวณนั้นตามแต่ลักษณะของอาหารหรือพื้นที่ว่างที่พอยู่ได้ โดยมีทั้งสถานที่ที่เป็นแบบถาวร และแบบแปร (ชื่อทิพย์, 2545)

ในปี 2556 เวปไซต์ชื่อเอ็นไนโกลและ เวปไซต์ เวอร์ชวลทัวริสต์ (Virtual Tourist) ยังกล่าวว่า กรุงเทพมหานครถือเป็นสวรรค์ของอาหารประเภท สตรีทฟูดส์ (Street food) และติดอันดับเมืองที่มี การขายอาหารริมทางที่ดีที่สุดในโลกเป็นอันดับที่ 1 สามารถเลือกรับประทานอาหารได้โดยไม่จำเป็น ต้องเข้าไปนั่งในร้านอาหารที่มีความหรูหรา ราคาแพง สามารถซื้อขับบัตรและพฤติกรรมในการรับประทานอาหารในท้องถิ่นของคนไทย รวมถึงเมนูอาหารต่างๆ ไม่ไปจนถึงอาหารชาว หวาน (ณกุตี, 2556)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความ สำคัญที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมบริโภค อาหารริมทางวิถีของคน กรุงเทพมหานคร ซึ่ง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริม และปรับปรุงพฤติกรรมการบริโภค อาหารริมทางวิถีของคนในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ที่จะทำธุรกิจอาหาร ริมทางวิถีรวมทั้งหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในการจัดระเบียบการจำหน่าย และให้ บริการอาหาร ริมทางวิถี

วัตถุประสงค์การวิจัย

- เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ริมทางวิถีของคนกรุงเทพมหานคร
- เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการ บริโภคอาหารริมทางวิถีของคนกรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์

ระหว่างมื้อ หมายถึง ช่วงเวลาที่อยู่ระหว่าง มื้อเข้ากับมื้อกลางวัน หรือ ระหว่างมื้อกลางวันกับ มื้อเย็น

วิธีการศึกษา

การทำวิจัยครั้งนี้ ประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริโภคอาหารริมทางวิถีทั้งเพศชายและ

เพศหญิง อายุ 20-65 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขต กรุงเทพมหานคร กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร การคำนวณตัวอย่างที่ไม่ทราบจำนวนประชากรที่ แน่นอนของ Cochran (1997) ได้ขนาดตัวอย่าง 385 คน และสำรวจความคิดเห็นจากการเก็บ 10% ตั้งนั้นได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 420 คน โดยวิธี การสุ่มตัวอย่างแบบ Cluster Random Sampling จาก 6 กลุ่มบริหารพื้นที่ฝั่งพระนครและฝั่งธนบุรี คือ กลุ่มรัตนโกสินทร์ กลุ่มนบุรพา กลุ่มศรีนครินทร์ กลุ่มเจ้าพระยา กลุ่mgrุงธนบุรี และกลุ่mgrุง ชนเหนือ (กองสารสนเทศภูมิศาสตร์ สำนักยุทธศาสตร์และ ประเมินผลศala ว่าการกรุงเทพมหานคร, 2556) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่ง 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 ข้อมูล เกี่ยวกับรูปแบบ การดำเนินชีวิต ตอนที่ 3 ข้อมูล เกี่ยวกับอาหาร ริมทางวิถี ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับ พฤติกรรม การบริโภคอาหารริมทางวิถี โดยให้ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรง เชิงเนื้อหา และความถูกต้องของภาษา นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้กับประชากรใน กรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่า สัมประสิทธิ์ของแอลfa (α - Coefficient) ของ cronbach (Cronbach, 1990) ได้ค่าความ เชื่อมั่นเท่ากับ 0.77

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ข้อมูล เกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิต ข้อมูลเกี่ยวกับ อาหารริมทางวิถีโดยหาค่าร้อยละวิเคราะห์ พฤติกรรมการบริโภคอาหารริมทางวิถีโดยหาค่า เฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกพฤติกรรมการ บริโภคอาหารเป็น 3 ระดับ คือ มีพฤติกรรมไม่ บริโภค-บริโภคน้อย พฤติกรรม การบริโภค ปานกลาง และพฤติกรรมการบริโภคมาก โดยแบ่ง คะแนนตามระดับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร และ กำหนดการแปลความหมายของคะแนน ดังนี้

คะแนน 0.00-1.00 หมายถึง มีระดับพฤติกรรมการบริโภคน้อย

คะแนน 1.01-2.00 หมายถึง มีระดับพฤติกรรมการบริโภคปานกลาง

คะแนน 2.01-3.00 หมายถึง มีระดับพฤติกรรมการบริโภคมาก

ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต และปัจจัยด้านอาหารริมบทวิถีกับพฤติกรรมการบริโภค อาหารริมบทวิถีโดยใช้สถิติทดสอบ ไคสแควร์ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการศึกษา

1. ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 420 คน พบว่าร้อยละ 64.5 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 41.4 มีอายุระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 65.7 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 60.0 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 34.8 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 30.2 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,001-20,000 บาท ร้อยละ 48.3 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 1-3 คน

2. ผลการศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิต

จากการศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิตด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการกินอาหารประจำวัน พบว่า ร้อยละ 69.8 มีการประกอบอาหารเองเป็น บางเมือง และซื้อจากข้างนอกมารับประทานเป็น บางเมือง ส่วนด้านความสะดวกในการเลือกซื้ออาหารในชีวิตประจำวัน พบว่า ร้อยละ 61.9 ใช้เวลาในการเลือกซื้อน้อย

3. ผลการศึกษาด้านอาหารริมบทวิถี

จากการศึกษาด้านอาหารริมบทวิถีในด้านราคาอาหารริมบทวิถีเมื่อเทียบกับราคาอาหารที่ขายในร้านอาหารทั่วไป พบว่าร้อยละ 77.6 มีราคาถูกกว่า ด้านแหล่งจำหน่ายอาหาร ริมบทวิถีที่กลุ่ม

ตัวอย่างเลือกซื้อ พบว่า ร้อยละ 92.1 มีความสะอาดร้าดเร็ว ด้านชนิดของอาหารริมบทวิถีที่กลุ่มตัวอย่างซื้อมาริมโภค พบว่า ร้อยละ 86.7 มีความหลากหลาย ด้านสุขอนามัยของอาหารริมบทวิถี พ布ว่าร้อยละ 53.3 อาหารที่วางขายมีที่ปักปิดร้อยละ 50.7 ผู้จ้าหน่ายไม่มีการใช้ผ้ากันเปื้อนและหมวดกลุ่มผสม ร้อยละ 78.3 ภาชนะที่บรรจุอาหารริมบทวิถีโดยเฉพาะบรรจุอาหารริมบทวิถีไปรับประทานข้างนอกร้านเป็นภาชนะที่ไม่รักษาสิ่งแวดล้อม โดยที่ยังใช้กล่องถ้วยโฟม/กล่องหรือถ้วยพลาสติก ด้านลักษณะที่ปรากฏของอาหารริมบทวิถีที่กลุ่มตัวอย่างเลือกซื้อ พบว่า ร้อยละ 86.7 อาหารที่วางขายมีลักษณะดูสดใหม่ และร้อยละ 86.7 สีสันของอาหารดูเป็นธรรมชาติ

4. ผลการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถี

จากการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถีของคนกรุงเทพมหานครในด้านชนิดอาหาร พบว่า พฤติกรรมการบริโภคอาหารเกือบทุกประเภทอยู่ในระดับบริโภคน้อย ยกเว้นประเภทผลไม้อยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ประเภทกับข้าวมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ 0.97 รองลงมา คือประเภทเครื่องดื่ม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 0.92 อาหารญี่ปุ่นมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 0.47 และอาหารประเภทผลไม้มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.06 (ดังแสดงในตารางที่ 1)

สำหรับพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถีในด้านมื้ออาหารที่บริโภค พบว่า พฤติกรรมการบริโภคอาหารในแต่ละมื้อภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละมื้อ พบว่า มื้อเย็นมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ 1.36 รองลงมา คือ มื้อกลางวัน และระหว่างมื้อ มีคะแนนเฉลี่ย 1.27 และ 1.02 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 2) ส่วนพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถีในด้านรูปแบบการบริโภค พบว่า รูปแบบการบริโภคอาหารในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รูปแบบที่ซื้ออาหารริม

baughวิถีและนำไปรับประทานที่บ้านมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ 1.39 รองลงมา คือ รูปแบบที่ซื้ออาหารริมbaughวิถีและนำไปรับประทานที่ทำงาน

และรูปแบบที่ซื้ออาหารริมbaughวิถีและรับประทานที่ร้าน มีคะแนนเฉลี่ย 1.26 และ 1.12 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 2)

ตารางที่ 1 พฤติกรรมการบริโภคอาหารริมbaughวิถี ด้านชนิดอาหารริมbaughวิถีที่บ์ริโภค

ชนิดอาหารริมbaughวิถีที่บ์ริโภค	ความถี่เฉลี่ยในการบริโภค		ระดับพฤติกรรมการบริโภค
	\bar{X}	S.D.	
1. อาหารจานเดี่ยว	0.84	0.55	บริโภคน้อย
2. ประเภทกับข้าว	0.97	0.65	บริโภคน้อย
3. อาหารว่าง	0.67	0.55	บริโภคน้อย
4. อาหารเบ็ดเตล็ด	0.88	0.48	บริโภคน้อย
5. อาหารตะวันตก	0.51	0.57	บริโภคน้อย
6. อาหารญี่ปุ่น	0.47	0.61	บริโภคน้อย
7. ขนม	0.57	0.47	บริโภคน้อย
8. ผลไม้	1.06	0.63	บริโภคปานกลาง
9. เครื่องดื่ม	0.92	0.57	บริโภคน้อย

ตารางที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคอาหารริมbaughวิถี ด้านมื้ออาหารและรูปแบบการบริโภค

พฤติกรรมการบริโภค	ความถี่เฉลี่ย		ระดับพฤติกรรม
	ในการบริโภค	\bar{X}	
มื้ออาหารที่บ์ริโภคอาหารริมbaughวิถี			
ชื้ออาหารริมbaughวิถีรับประทานในมื้อกลางวัน	1.27	0.89	ปานกลาง
ชื้ออาหารริมbaughวิถีรับประทานในมื้อเย็น	1.36	0.85	ปานกลาง
ชื้ออาหารริมbaughวิถีรับประทานในระหว่างมื้อ	1.02	0.84	ปานกลาง
รวม	1.22	0.64	ปานกลาง
รูปแบบการบริโภคอาหารริมbaughวิถี			
ชื้ออาหารริมbaughวิถีและรับประทานที่ร้าน	1.12	0.86	ปานกลาง
ชื้ออาหารริมbaughวิถีและนำไปรับประทานที่บ้าน	1.39	0.74	ปานกลาง
ชื้ออาหารริมbaughวิถีและนำไปรับประทานที่ทำงาน	1.26	0.83	ปานกลาง
รวม	1.26	0.58	ปานกลาง

5. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมbaughวิถีของคนกรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลทุกด้านที่ประกอบด้วยเพศ อายุ สถานภาพ

สมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมbaughวิถีด้านชนิดอาหารไม่แตกต่างกัน ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ

ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบากว่า ด้านมื้ออาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ รายได้เฉลี่ย

ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบากว่า ด้านรูปแบบการบริโภคอาหารริมบากว่า ด้านรูปแบบการบริโภคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 (ดังแสดงในตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบากว่า

ปัจจัยส่วนบุคคล	พฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบากว่า		
	ชนิดอาหาร	มื้ออาหาร	รูปแบบการบริโภค
เพศ	0.212	0.871	0.714
อายุ	0.594	0.042*	0.015*
สถานภาพสมรส	0.612	0.923	0.129
ระดับการศึกษา	0.317	0.006*	0.177
อาชีพ	0.213	0.346	0.657
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	0.067	0.040*	0.008*
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	0.496	0.950	0.570

* มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

6. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบากว่า พบว่า ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนกรุงเทพมหานคร ด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการกินอาหารประจำวันที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบากว่า ด้านชนิดอาหาร มื้ออาหาร และรูปแบบการบริโภค แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสะอาดในการเลือกซื้ออาหารที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบากว่าในด้านชนิดอาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 แต่ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบากว่าในด้านมื้ออาหาร แต่ด้านรูปแบบการบริโภค (ดังแสดงในตารางที่ 4)

7.1 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอาหารริมบากว่ากับพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบากว่า พบว่า ปัจจัยด้านอาหารริมบากว่าในด้านสุขอนามัยของอาหารริมบากว่าที่ว่างขาย อนามัยส่วนบุคคลของผู้จำหน่าย

อาหารริมบากว่า การเป็นภาชนะรักษางำลังแล้วล้อมของภาชนะบรรจุอาหารสีสันของอาหารดูเป็นธรรมชาติที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบากว่า ด้านชนิดอาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ปัจจัยด้านอาหารริมบากว่าในด้านราคาอาหารริมบากว่าเมื่อเทียบกับที่ขายร้านอาหารท้าวไป ความสะอาดของแหล่งจ้างอาหารริมบากว่าที่เลือกซื้อ ความหลากหลายของอาหารริมบากว่าที่เลือกซื้อ ความสะอาดบริเวณรอบๆ ที่จำหน่ายอาหาร ลักษณะสดใหม่ของอาหารริมบากว่าที่ว่างขายที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบากว่า ด้านมื้ออาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ปัจจัยด้านอาหารริมบากว่าในด้านความสะอาดของแหล่งจ้างอาหารริมบากว่าที่เลือกซื้อที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบากว่า ด้านรูปแบบการบริโภคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 (ดังแสดงในตารางที่ 5)

พฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบากว่าทวีตีเกือบทุกประเภทอยู่ในระดับบริโภคน้อย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกประเภทอาหารเป็นจำนวนมาก มีทั้งประเภทอาหารจากเดียว กับข้าว อาหารว่าง อาหารเบ็ดเตล็ด อาหารตะวันตก อาหารญี่ปุ่น ขนม ผลไม้ และเครื่องดื่ม และแต่ละประเภทอาหารมีรายการอาหารมากถึง 8 ชนิด การเลือกอาหารของผู้บริโภคกระจายชนิดกัน ไม่ได้เลือกบริโภคอาหารชนิดใดชนิดหนึ่งมากเป็นประจำ และยังพบว่าผู้บริโภค มีการบริโภคผลไม้มากกว่าอาหารประเภทอื่นๆ แสดงให้เห็นว่า คนกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญของ การบริโภคผลไม้ ซึ่งผลไม้เป็นแหล่งอาหารสำคัญที่ให้維生素 และเ赶来ต์ (นันทยา และคณะ, 2552) วิถีการดำเนินชีวิตของคนกรุงเทพมหานครโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ ไม่ค่อยประกอบอาหารกินเอง โดยส่วนใหญ่จะซื้ออาหารจากนอกบ้านมารับประทาน ซึ่งสอดคล้องกับ รีวอร์รัน (2536) และพาสุก (2551) ที่กล่าวว่า สภาพสังคมของกรุงเทพมหานครในปัจจุบันมีความเจริญมาก จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตประจำวันของประชาชนที่เป็นไปอย่างเร็ว รีบ ส่งผลให้พฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปจากการประกอบ การปรุงอาหารเพื่อรับประทานกันเอง เปลี่ยนแปลงเป็นการซื้ออาหารที่ปรุงสำเร็จพร้อมรับประทานจากนอกบ้าน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบากว่าทวีตีของคนกรุงเทพมหานคร ปัจจัยส่วนบุคคลทุกด้านที่ประกอบด้วยเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบากว่าทวีตีด้านชนิดอาหารกล่าวคือ คนกรุงเทพมหานครไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง มีอายุที่ต่างกัน เป็นโสดหรือสมรส มีการศึกษาที่ต่างกัน อาชีพที่ต่างกัน รายได้ที่ต่างกัน จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต่างกัน มีพฤติกรรมบริโภคอาหารริมบากว่าทวีตีไม่ได้

แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบากว่าทวีตีในด้านมื้ออาหาร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ณฤทธิ์ (2556) เรื่อง พฤติกรรมการรับประทานอาหารริมทาง ในย่านถนนเยาวราชของผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อพฤติกรรมการรับประทานอาหารริมทาง กล่าวได้ว่าคนกรุงเทพมหานครที่มีอายุที่แตกต่างกัน การศึกษาที่แตกต่างกัน รายได้ที่ต่างกัน อาจมีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันในด้านพฤติกรรมการบริโภคที่แตกต่างกัน อาจเลือกซื้ออาหารริมบากว่าทวีตี มาบริโภคเป็นมื้อกลางวัน เป็นมื้อเย็น หรือระหว่างมื้อก็ได้ ส่วนปัจจัยบุคคลด้านอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบากว่าทวีตีด้านรูปแบบการบริโภค อาจกล่าวได้ว่าคนกรุงเทพมหานครที่อยู่ในวัยเริ่มทำงาน (อายุ 20-30 ปี) จะเป็นคนรุ่นใหม่ และมีรายได้ยังไม่สูงนัก วิถีการดำเนินชีวิตประจำวันย่อมแตกต่างไปจากคนที่ทำงานนาน และมีรายได้ที่สูงกว่าส่งผลให้รูปแบบการบริโภคอาหารริมบากว่าทวีตีแตกต่างกัน โดยที่บางคนซื้ออาหารริมบากว่าทวีตีและรับประทานที่ร้าน บางคนซื้อแล้วนำไปรับประทานที่ทำงานหรือที่บ้าน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยรูปแบบการดำเนินชีวิตกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบากว่าทวีตี ของคนกรุงเทพมหานคร ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตในด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการกินอาหารประจำวัน มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบากว่าทวีตี ด้านชนิดอาหาร มื้ออาหาร และรูปแบบการบริโภค กล่าวคือชนิดอาหารริมบากว่าทวีตีที่ซื้อมาบริโภคย่อมแตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นอาหารประเภทอาหารจานเดียว กับข้าว อาหารว่าง ขนม ผลไม้ และเครื่องดื่ม อาหารริมบากว่าทวีตีที่ซื้อมาจากบริโภคในมื้อกลางวัน มื้อเย็น หรือระหว่างมื้อ นอกจากนี้อาหารริมบากว่าทวีตีที่ซื้อจากรับประทานที่ร้าน นำไปรับประทานที่บ้าน หรือนำไปรับประทานที่ทำงาน ทั้งนี้สอดคล้อง

กับ อั้มพร (2560) ที่กล่าวว่า วิถีชีวิตของผู้อาศัยในเมืองโดยเฉพาะพุทธิกรรมผู้บริโภคซึ่งเป็นกิจกรรมหลักในการดำเนินชีวิตมีรูปแบบที่เปลี่ยนไปมีการรับประทานอาหารนอกบ้านหรือซื้ออาหารสำเร็จมากขึ้น

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านอาหารริมบทวิถี กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถีของคนกรุงเทพมหานคร ซึ่งปัจจัยด้านอาหาร ริมบทวิถี ในด้านสุขอนามัยของอาหารริมบทวิถี อนามัยส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายอาหารริมบทวิถี การเป็นภาคชนะรักษารูปแบบล้อล้อมของภาคชนะบรรจุอาหารริมบทวิถี ลักษณะสดใหม่ของอาหาร ริมบทวิถี สีสันของอาหารริมบทวิถี ที่ดูเป็นธรรมชาติ มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ริมบทวิถี ด้านชนิดอาหาร กล่าวคือ ชนิดอาหารริมบทวิถีที่คนกรุงเทพมหานครเลือกซื้อมาบริโภค มีความแตกต่างกันเนื่องมาจากสุขอนามัยของอาหาร อนามัยส่วนบุคคลของผู้จำหน่าย การเป็นภาคชนะรักษารูปแบบล้อล้อมของภาคชนะบรรจุอาหาร ลักษณะสดใหม่ของอาหารริมบทวิถี สีสันของอาหารที่ดูเป็นธรรมชาติ ทั้งนี้ก็เพื่อให้มีความปลอดภัยต่อสุขภาพและมีความตระหนักต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับ อบเชย (2557) ที่กล่าวว่า ผู้บริโภคในประเทศไทยที่พัฒนาแล้วมักมีความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม ส่วนปัจจัยด้านอาหารริมบทวิถีในเรื่องราคำอาหาร ริมบทวิถี ความสะอาดของแหล่งจำหน่ายอาหารริมบทวิถี ความหลากหลายของแหล่งจำหน่ายอาหาร ลักษณะสดใหม่ของอาหารที่วางขายมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถี ของคนกรุงเทพมหานคร ด้านมื้ออาหาร กล่าวคือ การซื้ออาหารริมบทวิถี มารับประทาน เป็นมื้อกลางวัน มื้อยืนหรือระหว่างมื้อยื่มพิจารณาถึงราคาอาหาร ความสะอาดของแหล่งจำหน่าย ความหลากหลายของอาหาร ความสะอาดบริเวณรอบๆ ที่จำหน่าย รวมทั้งลักษณะสดใหม่ของอาหารที่วางขาย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิสาภาทร์

(2554) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารจากวันค้าหากเบ่งล้อยบนถนนสีลมของผู้บริโภคสู่มุ่งวัยทำงานพบว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญในระดับมากในเรื่องของความสะอาดร้าน ความหลากหลายของอาหาร ความสะอาดของอาหาร ความสดใหม่ และรสชาติของอาหาร สำหรับปัจจัยด้านอาหารริมบทวิถี ในเรื่องความสะอาด กองแหล่งจำหน่ายอาหาร ริมบทวิถีที่เลือกซื้อมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถี ด้านรูปแบบการบริโภค ซึ่งความสะอาดของแหล่งจำหน่ายอาหาร อาจทำให้คนกรุงเทพมหานครซื้ออาหารริมบทวิถีแล้วรับประทานที่ร้านหรือนำไปรับประทานที่บ้านหรือนำไปรับประทานที่ทำงาน

สรุป

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน อายุ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถี ในด้านชนิดอาหาร

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถี ด้านมื้ออาหาร

3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ รายได้เฉลี่ย ต่อเดือน มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถี ด้านรูปแบบการบริโภค

4.1 ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต ในเรื่องการปฏิบัติเกี่ยวกับการกินอาหารในชีวิตประจำวันมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถี ด้านชนิดอาหาร มื้ออาหาร และรูปแบบการบริโภค

5.1 ปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต ในเรื่องความสะอาดในการเลือกซื้ออาหาร มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถี ด้านชนิดอาหาร

6.1 ปัจจัยด้านอาหารริมบทวิถีในเรื่อง สุขอนามัยของอาหารริมบทวิถี อนามัยส่วนบุคคล ของผู้จำหน่าย การเป็นภานะรักษาสิ่งแวดล้อม ของภานะบรรจุอาหาร ลักษณะสดใหม่ของอาหาร สีสันของอาหาร มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถีด้านชนิดอาหาร

7.1 ปัจจัยด้านอาหารริมบทวิถีในเรื่อง ราคากาหาร เมื่อเทียบกับร้านอาหารทั่วไป ความ สะอาดของแหล่งรวมแหล่งรวม จำหน่ายอาหารริมบทวิถีที่ เลือกซื้อ ความหลากหลายของอาหาร ความสะอาด บริเวณรอบๆ ที่จำหน่ายอาหาร ลักษณะสดใหม่ของ อาหารมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมบทวิถีด้านมื้ออาหาร

8.1 ปัจจัยด้านอาหารริมบทวิถีในด้าน ความสะอาดของแหล่งรวมแหล่งรวม จำหน่ายอาหารริมบทวิถีที่ เลือกซื้อมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคด้านรูปแบบ การบริโภค

ข้อเสนอแนะ

1.1 ผลการศึกษาด้านอาหารริมบทวิถีใน ด้านสุขอนามัยของอาหารริมบทวิถี อาหาร ริมบทวิถีที่จำหน่ายมีที่ปกปิดประมาณเพียงครึ่ง หนึ่งเท่านั้น ดังนั้นผู้จำหน่ายอาหารริมบทวิถีควร ให้ความสำคัญในเรื่องนี้โดยที่ทุกجانด้องมีที่ปกปิด อาหารที่จำหน่ายเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค

2.1 ผลการศึกษาด้านอาหารริมบทวิถีใน ด้านสุขอนามัยของอาหารริมบทวิถี ผู้จำหน่าย อาหารริมบทวิถีไม่มีการใช้ผ้ากันเปื้อน และหมวก คุณภาพมากถึงครึ่ง ซึ่งผู้จำหน่ายอาหารควรมี อนามัยส่วนบุคคลที่ดี ควรใช้ผ้ากันเปื้อนและหมวก คุณภาพในขณะที่จำหน่ายอาหาร

3.1 ผลการศึกษาด้านอาหารริมบทวิถีใน ด้านสุขอนามัยของอาหารริมบทวิถี ภานะที่บรรจุ อาหารเมื่อซื้อไปรับประทานข้างนอกร้าน เป็น ภานะที่ไม่รักษาสิ่งแวดล้อม โดยยังใช้โฟม/กล่อง

หรือถ้วยพลาสติกมากกว่า 3 ใน 4 ของภานะที่ บรรจุอาหาร ผู้ที่จำหน่ายอาหาร ริมบทวิถีควร ตระหนักรู้ในเรื่องนี้ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับความ ปลอดภัยของผู้บริโภคและเรื่องการลดภาวะโลกร้อน

4.1 ผลการศึกษาพฤติกรรมการบริโภค อาหารริมบทวิถี คนกรุงเทพมหานครซึ่งอาหารริมบทวิถีไปรับประทานในเมืองเย็นและซึ่งไปรับประทานที่บ้านมากที่สุด ดังนั้นผู้ที่จำหน่ายอาหารริมบทวิถีควรต้องคำนึงถึงบรรจุภัณฑ์ที่ใส่อาหาร ต้องมีความปลอดภัยและพอกพาสะดวก

5.1 จากปัจจัยด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต คนกรุงเทพมหานคร ต้องการความสะอาดในการ เลือกซื้อชนิดอาหารริมบทวิถี โดยปกติอาหารริมบทวิถีจะวางขายในบริเวณที่คนจำนวนมากเดิน ผ่านไปมา อย่างไรก็ตามสถานที่จำหน่ายอาหารริมบทวิถีควรตั้งอยู่ในบริเวณที่ได้รับ การอนุญาต จากกรุงเทพมหานคร

6.1 จากปัจจัยด้านอาหารริมบทวิถี คนกรุงเทพมหานครต้องการเรื่องความสะอาด บริเวณรอบๆ ที่จำหน่ายอาหาร ต้องการซื้ออาหารริมบทวิถีที่มีลักษณะสดใหม่ สีสันของอาหารริมบทวิถีที่ดูเป็นธรรมชาติซึ่งผู้จำหน่ายอาหาร ควรต้องคำนึงถึงเรื่องเหล่านี้ด้วย

7.1 ควรมีการศึกษาในเรื่องความรู้เรื่อง ความปลอดภัยของอาหารและการปฏิบัติของ ผู้จำหน่ายอาหารริมบทวิถีในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพของผู้จำหน่าย อาหารริมบทวิถีซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณวิทยาลัย การท่องเที่ยว และการบริการ มหาวิทยาลัยรังสิตที่สนับสนุน งบประมาณในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องที่ช่วยทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐา วิสุทธิ์แพทบย়. (2555). ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพและพฤติกรรมการดูแลสุขภาพกับภาวะโภชนาการของบุคลากรจะทรงสาธารณสุข. (สารนิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กองบัญชาการจัดการ กรุงเทพมหานคร. (2560). ประชากรกรุงเทพมหานครของปี 2560. สืบค้นจาก www.bangkok.go.th/nind/pagelsub/12429/จำนวนประชากร_ปี_2560.
- กองสารสนเทศภูมิศาสตร์ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลศala ว่าการกรุงเทพมหานคร. (2559). รูปแบบ การบริหารกรุงเทพมหานคร. สืบค้นจาก http://203.155.220.230/m.info/bma_k/knw5.html.
- ช่อทิพย์ สุดเลิศ. (2545). ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติของผู้ค้าอาหารริมทางวิถีด้านการสุขาภิบาลในพื้นที่เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาสุขศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณฤติ ศิริจันทร์. (2556). พฤติกรรมการรับประทานอาหารริมทางในย่านถนนเยาวราชของผู้บริโภควัยทำงานในกรุงเทพมหานคร. (สารนิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฐิตาภัทร์ รัตน์นิพงษ์. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารจากร้านอาหารทابเร่แอลอย บนถนนสีลมของผู้บริโภคกลุ่มวัยทำงาน. (สารนิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นฤมล นิราทร. (2548). หานแมงลายอาหาร : ความสำเร็จและตัวบ่งชี้. กรุงเทพมหานคร : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. อัดสำเนา.
- นันทยา ใจเทศ และคณะ. (2552). รายงานการศึกษาวิจัยปี 2552 เรื่องปริมาณไข้อาหาร น้ำตาล และ แร่ธาตุ ในผลไม้ แหงนทบุรี : กลุ่มวิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการ กองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- ผาสุก ลัดพลี. (2551). พฤติกรรมผู้สัมผัสอาหารแมลงลายริมทางวิถีที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาล อาหารริมทางวิถี บริเวณจุดผ่อนผันในพื้นที่เขตบางนา. (วิทยานิพนธ์ รัฐประสาตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รีวีรรณ สร้อยระย้า. (2536). วิถีการบริโภคแบบใหม่ยุคไฮ-เทค. กองสุขาภิบาล 19(2) : 38-41.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). ประชากรแห่งประเทศไทย. สืบค้นจาก www.nro.go.th/site/2014/DocLib13/ด้านสังคม/สาขาประชากร/ประชากรแห่งประเทศไทย_2560/Population_60pdf.
- อบเชย วงศ์ทอง. (2557). แนวโน้มพฤติกรรมของผู้บริโภคโลก. สารศรคหธรรมศาสตร์ 57(3) : 59-62.
- อัมพร จันทร์วิญญูลย์. (2560). การพัฒนาอาหารริมทางวิถีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตส่งเสริมเศรษฐกิจและท่องเที่ยว ไทย. Thailand Journal of Health Promotion and Environmental Health (ตุลาคม-ธันวาคม), 11-19.
- Cochran, W, G. (1977). Sampling Techniques. 3nd ed. New York : John Wiley and Sons.
- Privitera, D. & Nesci, F. S. (2015). Globalization vs local. The role of street food in the urban food system. Procedia Economics and Finance 22 (2015) 716-722 : Available from www.elevier.com/locate/procedia.
- Rheinländer, T., Olsen, M., Bakang, J. A., Takyi, H., Konradren, F. & Samuelsen, H. (2008). Keeping and Appearance : Perception of Street Food Safety and Urban Kumasi, Ghana. Urban Health 2008 Nov. (85). 952-964 : Available from <http://link.springer.com/article/10.1007/s11524-008-9318-3>.